

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 278.

Ljubljani, v petek 4. decembra 1891.

Letnik XIX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 3. decembra.

Draginjske priklade.

Ravnateljstvo v državnem proračunu preti nova nevarnost. Poslanec Jaworski je namreč včeraj v imenu poljskega kluba izročil interpelacijo, v kateri popraša vlado, ali hoče uradnikom in profesorjem do VIII. plačilnega razreda že za prihodnje leto dovoliti draginjske priklade, ki bi se jim ne vštivale v pokojnino? Češki poslanec dr. Herold pa je šel še dalje ter je izročil kar samostalni nujni predlog, da naj se državnim uradnikom dovoli ta draginjska priklada. Zbornica izročila je ta nasvet budgetnemu odseku, da ga pretresa in o njem poroča. Vendar je jako dvomljivo, ali bo sploh mogoče ustreči temu predlogu. Če državne finance niso dopuščale, da bi bil meni nič tebi nič obveljal predlog Plenerjev gledé znižanja obrtnega davka, prav zaradi tega ne bo lahko mogoče pritrditi povikšanju uradniških dohodkov, zlasti ker sklicivanje na veliko draginjo ni utemeljeno. Idite na deželo in vprašajte kmets, kako prodaje svoje pridelke in prepričali se boste, da so marsikateri cene nižje, kakor so bile. Ali bi torej ne bilo čudno in žalostno za kmets, ko bi se državnim uradnikom dovoljevale draginjske priklade v istem hipu, ko se zaradi slabih cen zmanjšujejo dohodki kmečkih davkoplačevalcev? Kje bosta pa kmet in mali obrtnik iskala pomoči in podpore, kadar s svojo družino ne bosta mogla več živeti?

Pa še neka druga uradniška zadeva je prišla včeraj na vrsto. Po obstoječem zakonu se ravna do dejanskih prikladov uradnikov po številu prebivalcev in se povikšajo, če dotično mesto šteje čez 50.000 prebivalcev. Ker se je pri zadnjem ljudskem štetju pokazalo, da ima Plzen čez 50.000 prebivalcev, vprašal je Kraus finančnega ministra, ali hoče dotičnim uradnikom nakazati večjo dejansko priklado? Minister je odgovarjal, da se to zgodi s

skupno ministersko odredbo za vse kraje ob enem, kakor hitro ministerstvu notranjih zadev dojdejo poročila okrajnih gospod. Vseled tega povikšanja postane potrebščina državnega proračuna večja, kakor je bila, če tudi ne tako občutljiva, da bi zdatno vplivala na ravnotežje njegovo. Tem bolj pa je treba čuvati, da se odvrnejo novi izdatki, ki bi nam zopet nakopali primanjkljaj.

Trgovinsko ministerstvo.

Včerajšnja seja je trajala do sedmih zvečer in in vendar še prvi oddelek trgovinskega ministerstva ni bil rešen. Najprej je zbornica sprejela vladni predlog, da se v proračun postavi 10.000 gld. za napravo strojev za male obrtnike, potem se je pričelo obširno govorjenje o raznih zadevah, ki spadajo in tudi ki ne spadajo v trgovinsko ministerstvo. Poslanec Peez je skušal odgovarjati knezu Liechtensteinu, kateremu je očital, da podpihuje boj na gospodarskem polju. Če bi šlo po Liechtensteinovih nazorih, bili bi najuspešnejši kraji, kjer nimajo velike industrije; v istini pa se kaže, da obrt najbolj cvete ravno tam, kjer je dosti velike industrije. Zato se pri nas pospešuje industrija in cesarska rodbina sama nam daje v tem najlepši vzgled. Pod Marijo Terezijo in Jožefom II. imela je industrija pri nas zlate čase, tudi zdaj jih še ima, toda na — Madjarskem.

Drugi govornik je bil grof Kovnic, ki je razpravljal delavnost obrtnih nadzornikov. Njih poročila so bila iz prva tako strašna, da se jim je zaukazalo, ne več omenjati podrobnih reči. Po njegovi misli bi bilo prav, obrtnim nadzornikom kot uradom prve inštanice dovoliti tudi izvrševalno oblast v obrtnih zadevah.

Za njim je Zehetmayer priporočal premembo železničnega voznega reda za nekatera gorjenje-avstrijska mesta, potem je prišel na vrsto dunajski protiliberalni poslanec dr. Gessmann, ki je govoril večidel o dunajskih razmerah. Razprav-

ljal je draginjo premoga in hudo prijemal dotične trgovce in zlasti severno železnico. Tudi je poudarjal, kako veliko škodo prizadevajo malim trgovcem in obrtnikom tako imehovana užitijska društva, zlasti dunajsko gospodinjstvo društvo, ki ima za 300.000 gld. letnega prometa, pa plačuje le 16 gld. davka. Omenjal je dalje podonavske parniške družbe, za katero se levičarji menda samo zaradi tega branijo glasovati, da bi kaj dosegli. (Klici: ministerske sedeže!) Konečno je zagovarjal kneza Liechtensteina proti napadam Pichlerjevim in omenjal zlasti dōbe, ko so levičarji ustanovljali banke in delali železnice, v dokaz, da so bili v zvezi z velikim kapitalom.

Tudi trgovinski minister Bacquehem se je zopet oglašil in se je potegnil proti grofu Kovnicu za obrtne nadzornike in za češkega cesarskega namestnika grofa Thuna, o katerem je Kovnic trdil, da so se enkrat vpričo njega pričeli poulični pretepi. „Če je hotel govornik s temi dolžiti cesarskega namestnika, da je on pouzročil te pretepe, rekel je minister, je to kaj tako gorostasnega, da bi bilo odveč, o tem le besedico ziniti.“

Zadnji govornik je bil dunajski posl. Wrabetz, ki je s svojimi strastnimi napadi na protisemitske poslance zbujal večkratno živahno oporekanje in velik šunder. Govoril je o raznih rečeh, o plačanih volitvah, o Liechtensteinovih shodih itd., stvarnega pa je jako malo povedal. Vse eno mu današnji nemško-liberalni listi pojó veliko hvalo, ker je tako brezstrašno posvetil sovražnim protisemitom.

Pred sklepom včerajšnje seje izročil je še poslanec Spinčič resolucijo, ki priporoča vravnavo luke na Krku.

V današnji seji, ki se je pričela ob 11. uri popoldne, govoril je češki poslanec Schwarz o sodomskih uradih, potem pa je dr. Exner po svoji dolgočasni navadi besedoval dve uri proti knezu Liechtensteinu. Za njim so prišli dejanski poravki, izmed katerih je bil znamenit zlasti že včer-

LISTEK.

Sveti Miklavž.

Kakor sramožljivo devica, skriva se naša pogorska vasica med nebotičnimi gorami! Očém se dozdeva, da so hišice prilepljene k skalnatim stenam, in ko se upré mrzli sever v naše gore, tresó se te kočé v svojih podstavah.

In kaka radost je po letu na teh gorah! Kako klije in diše vse slobodno in prosto! Ali ko jame briti po strniščih ostrí vetrič, ko prijaše sv. Martin na belcu, — oj, kako tožno je tedaj pri nas, in kdor ni primoran, ne ostavi kočé svoje.

Marsikatero mlado življenje našlo je na naših gorah svoj grob, — postlalo si je za vse veke pod belo odejo sneženo, — a nikogar niso tako dolgo objokovali, kakor Poldeta B., mojega sošolca izza mladih detinskih let, — „Miklavža“, kateremu bodi skromni ta listek nagrobni spomenik! . . .

* * *

Polde je bil dobra duša, pristna gorenjska kri, skočil bi bil za vsakega v ogenj, in slekel bi bil poslednjo sukojo svojo, da bi ga kdo prosil zánjo, toda nasprotovati mu ni smel nihče, bil je ogenj takoj v strehi.

In ker so sosedje poznali dobro njega srce, niso ga dražili, ker so često potrebovali močnih rók njegovih, toda štiri ali pet dnij pred sv. Miklavžem moral ga je vsakdo pustiti v miru.

Polde je te dni imel dokaj posla. Krojil je iz lehnege papirja plašč in mitro, zlatil škotovsko palico, angeljem je izdelaval peroti in kronice od srebrnega papirja, — da, i kosmatega črta ali parklja ni zabil ter mu izgotovil dolg, plamteč jzik in velikanska rogova, kakoršnega si predočuje človeška fantazija.

Ko je Polde izgotovil vso svojo opravo, skrbel je tudi za darove: pozlačene orehe, jabolka, lešnike, suhe hruške, a tudi igračice ni zabil za revne otroke, In čim revnejše rodbine so bili otroci, tem obilneje so bili obdarovani.

Bil je pa tudi jedini dan, kojega se je Polde vse leto veselil. In ko je napočil, oj! kako živo je bilo v tej tihi hišici! Že popoldne sta sém prišla dva dečka, katerih jednega je izbral za angelja, drugega za parklja, posebna odlika za oba, koja si je izvolil Polde v ta velevažni posel.

Tudi jaz sem tri leta spadal k družbi sv. Miklavža: dvakrat bil sem angelj, — tretje leto bil sem pa „povišan“ za črta, — jako važno opravilo.

Ko se začnemo oblačiti, zaprli smo skrbno vsa okna, da bi nas prej ne spoznal kak nepoklicanec,

— na to je vse lepo oblekel Polde, naposled samega sebe. Ne treba omenjati, da je bil Polde že definitivni Miklavž, in mu je torej vsakdo rad prepustil to dostojanstvo. In kako je ponosno in važno stopal v svoji opravi! Brado in lase je imel od vate, — lepo nakičeni plašč, ki je dičil visoko njega postavo, na glavi mitro, v desni pa pozlačeno palico, — bil je pravcati sv. Miklavž, kakoršnega upodabljaajo.

Zvečer po „Marijinem zvonjenju“ ostavili smo dom, naprej so šli angelji, za njimi Miklavž, naposled rogati. Jedva čujejo otroci angeljev zvonček, razpršé se na vse strani, in kliče: „Že gredó!“ bežé vsak na svoj dom. Mi pa nastopimo pot od hiše do hiše, od kočé do kočé; delili smo darove, a péla je tudi šiba, — vse po zaslugi; — Miklavž je velel moliti „Oče naš“ in „Češčena Marija“, in ko smo vse obhódili, šli smo zopet nazaj k Poldetu, kjer smo se prelevili iz nadzemskih dostojanstvenikov v običajne vsakdanje zemljane. In še dolgo, dolgo potem so govorili in si pripovedovali stari in mladi o sv. Miklavžu; vsa vas je bila zadovoljna, najzadovoljnejši bil je pa naš — sv. Miklavž! . . .

* * *

Minola so leta! — Od naše družbe, koja se je nekđaj zbiralá okoli sv. Miklavža, ostala sva dva; mene je pa še usoda zanesla v daljne, daljne kraje,

raj napovedani popravek kneza Liechtensteina, ki je širokoustnim levičarjem kar sapo zaprl. Moč njegova je razvidna le v celoti, zato vam ga podam v prihodnjem poročilu po stenografičnem zapisniku. Razven njega so dejansko popravljali prejšnje govornike še grof Kovnic, ki je skušal trgovinskemu ministru dokazovati, da je vse res, kar je govoril o obrtnih nadzornikih in češkem namestniku, dalje Gessmann, Schneider, Exner in Pichler. Ko to sklepam, gre ura že na tri in govori poročevalec Mauthner. — Prihodnja seja bo jutri.

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. decembra.

Notranje dežele.

Delegaciji ste končali svoje delovanje in se včeraj zaključili. Pri posvetovanju o vojnem budgetu je dal vojni minister razna pojasnila. Proti dveletni vojaški dolžnosti ima pač nekatere pomisleke, ali izjavil se je, da bodé to stvar proučeval. Njemu se pa zdi, da bi se v tem slučaju moralo število novincev povekšati in poskrbeti bolj za izobraženje podčastnikov. Vojna uprava je tudi za to, da se vojakom dá večerja in je to že v ministerskem svetu minister priporočal, pa se je opustilo iz ozirov na državne finance. Reformi vojaškega kazeuskega postopanja stavijo se velike težave. V ogerski delegaciji je grof Apponyi zahteval, da se Jelačićev polk prestavi iz Reke in se osnuje ogerska vojaška akademija. Njegovih predlogov pa ni podpirala večina. Zastran vojaške akademije je vojni minister obetal, da se tretja akademija osnuje na Ogorskem, kadar sedanji akademiji ne bodele zadoščali.

Mladočehi. Dr. Šil bode bajé odložil svoj mandat in na njegovo mesto mislijo kandidirati dr. Julija Grégra. V nekem oziru bi bilo želeči, da dr. Julij Grégr pride na Dunaj. Dosedaj je on po svojem glasilu mnogo vplival na politiko češko, odgovornosti pa ni nobene imel, ker ni bil državni poslanec. Naj sam pride na Dunaj, da bode spoznal, kak je položaj v državnem zboru. Sicer se pa mora dr. Juliju Grégru priznati, da je bil v svojih govorih v deželnem zboru vzlic svojim radikalnim nazorom taktnejši nego dr. Edvard Grégr; če je govoril tudi proti Staročehom in veleposestnikom, je govoril jako dostojno, tako da vsaj nikogar ni žalil.

Vnanje države.

Rusija. Nekateri ruski listi se veselé, da Giers na svojem potovanju ni bil na Dunaju, pač pa se je sešel z italijanskimi in nemškimi voditelji vnanje politike. Iz tega nekako sklepajo, da je hotel Italijo in Nemčijo nekako odvrniti od Avstrije. Ti listi sedaj jako prijazno pišejo o Nemčiji in Italiji in se nadejajo, da bode Giersovo potovanje prepričilo vspehe avstrijske politike na Balkanu. „Graždanin“ pa baš nasprotno piše, posebno hudo pa proti Nemčiji in nemški politiki, in odločno priporoča prijateljstvo z Avstrijo. Kdo vé, če ta list ne izraža pravega mnenja ruskih odločujočih krogov, vsaj je znano, da ga pri dvoru najrajši čitajo. — Vlada je bajé odredila, da se bode odslej na vseučilišču v Drptu predavalo le v ruščini. Porusenje tega zavoda se je že davno pričelo, pa le počasi napreduje. Hkratu se je bajé znova zaukazalo, da se tudi na ljudskih šolah v pribaltijskih pokrajinah imajo nastavljati sami Rusi. Poleg tega pa mislijo več nemških krajevnih imen zameniti z ruskimi. V

tem oziru bi se pač spodobilo, da bi začeli s Peterburgom, ker ni baš lepo, če glavno mesto prve slovanske države ima nemško ime.

Srbija. V Srbiji je bajé pričakovati novo krizo. Vojni minister bode bajé odstopil, ker je ministerski svét odbil nekatere njegove zahteve za vojsko.

Grška. Zbornica je izvolila preiskovalno komisijo, da bode pretresovala predlog, da se toži Trikupisovo ministerstvo. Ta komisija bode poročala čez jeden mesec zbornici o tej zadevi.

Nemčija. Vodja nemških socijalnih demokratov, Liebknecht, je v saksonskem dež. zboru oporekal, da bi njegova stranka bila stavce nagovarjala, naj ustavi delo. Sedanji čas je za štrajke neugoden. Bilo bi torej brezvestno, pa tudi neumno, komu k štrajku prigovarjati. Tako neumna pa njegova stranka ni. Mi jako dvomimo, da bi vsa socijalistična stranka odobrvala Liebknechtove nazore.

Brazilijska. Nezadovoljnost je še zmiraj v deželi. Neka stranka zahteva, da bi odstopil sedanji predsednik republike in se voli za predsednika kak civilist.

Kitaj. Vlada prikriva resnost sedanjega položaja in zatrjuje, da je vstaja omejena le na male okraje. V resnici se pa punta ves severni del velike države. Pomorski roparji so pa tudi porabili sedanjo prilžnost in jeli ropati ob obalah. Vlada je v velikih skrbih. Govori se, da hoče iztirati misijonarje, da potolaži razjarjeno prebivalstvo. Najbrž bi to dosti ne pomagalo, ker vstaja ne izvira le iz nevolje proti misijonarjem, temveč so glavni uzroki iskati gotovo drugje.

Izvirni dopisi.

Iz Kamnika, 1. decembra. Tukajšnja kmetijska podružnica imela je dné 26. novembra svoj občni zbor, pri katerem je bilo prisotnih 20 udov. Podružnični tajnik, g. Burnik, otvoril zborovanje, pozdravi navzoče, predstavi tajnika c. kr. kmetijske družbe g. G. Pirca in naznanja, da se je občni zbor moral sklicati pred določenim časom, ker podružnica nima predsednika, kajti preč. gosp. dekan Janez Oblak odložil je predsedništvo zaradi preobilnega svojega posla, njegov naslednik č. g. župnik Anton Zorman pa zaradi bolezni. Poroča dalje o podružničnem delovanju in o denarnem stanju, da ima namreč podružnica v kranjski hranilnici naloženih 166 gl. Priporoča prav toplo kmetijsko družbo in prosi prisotne, naj se potrudijo pridobiti tej jako koristni družbi še novih udov. Število podružničnih udov se je od lanskega leta zdatno pomnožilo; sedaj broji podružnica 49 udov.

Podružničnim predsednikom voli se g. Emil Janežič, posestnik na Perovem, ki tudi ta častni posel vzprejme obljubjuoč, da bode vsikdar zadovoljno in z veseljem delal v korist podružnice in v povzdigo kmetijstva, prosi pa tudi ude in posebno novi odbor, da bi ga v njegovem delovanju podpirali držeč se gésla našega presvetlega cesarja: „Z združenimi močmi!“

V odbor sklene se voliti 6 odbornikov namesto 4; ker nadejati se je, da bode pomnoženi odbor lahko več storil v povzdigo podružnice. V odbor se volijo: Janez Jeran, posestnik v Smarci, Karol Prelesnik, posestnik v Stahovci, Andrej Svetlin, po-

sestnik v Podborštu, Ivan Stelé, posestnik v Kamniku, Nik. Zadnikar, c. kr. živinozdravnik v Kamniku, Valentin Burnik, nadučitelj v Kamniku.

Tajnik Pirc govori prav poučno o svinjereji, govedo- in konjereji. Za svinjerejo, s katero se ljudje v tem okraju čedalje bolj pečajo, priporoča mrjasce angleškega plemena, ki jih oddaje kmetijska družba udom par po 15 gl. Kupovanje hrvaških prešičev za plemo kar naravnost odsvetuje. Za povzdigo govedoreje najtopleje priporoča belansko plemo, ker živina tega plemena prodaje se najdražje in je tudi za dom najboljša. Kako bi se dalo obširne pašnike na kamniških planinah izkoristiti, pravi, da hoče sklicati prihodnje leto vse posestnike onih pašnikov in jih o tem poučiti.

Zaradi dreves, do katerih ima vsak ud kmetijske družbe pravico, sklene se, da prihodnje leto oni udje, ki želé dreves, dobé jih brezplačno.

Predsednik zahvali se gosp. Pircu za zanimiv pouk, navzočim pa za zanimanje pri zborovanju, katero sklene odkritosrečno želeč, da bi bilo podružnično delovanje plodonosno.

Iz Št. Janža v Rožni dolini. Soboto dné 28. novembra je bila pri nas napovedana občinska volitev. Ker je naša občina že devet let v slovenskih rokah in je ves čas naš sedanji izvrstni župan v splošno zadovoljnost uradoval (opravljal je namreč vse uradne posle naše občine in tako natanko, kakor v nobeni občini naše doline, za bornih 80 gl. letne plače!), nadejali smo se, da ne bo nasprotja, pa prekanili smo se. Poštene agitacije se nam ni bilo potreba bati, ali nasprotniki so rabili nasilstvo! Zloglasni Tobeitz, vodja fužin na Bistrici, je namreč pašovski zapovedal, da mora vsakdo, kateri ima pri fužinah zaslužek, voliti z nemškutarsko stranko, drugače zaslužek zgubi. Isto je tudi grozil tistim, kateri bi doma ostali. Poleg tega so pritiskali pristaši v Svetni Vasi na vse kriplje in tako je bila v soboto cela občina po konci in nemškutarji so se že zmage veselili. Ker pa ni bilo g. komisarja in se je bilo bati poloma, imeli ste namreč obe stranki pooblastila od enih in tistih oseb, odložil je župan gosp. Martin Štih volitev. Volilo se bo 9. decembra.

Izid volitve je negotov. Verjetno, da zmaga nemškutarija. Čudno se nam le zdi, da more nekdo glasovati s stranko, katera se s takimi sredstvi vojskuje. Nekateri storijo to iz prevelike ljubezni do nemškega jezika, češ, nemščina je nam potrebna. Meni se pa zdi, da je srajca bližje kakor suknja in da se mora človek najprvo v svojem jeziku izobraziti, da si potem lahko more družega prisvojiti. Svetinošci se vojskujejo za sred, češ, Sentjanšci sta ga nam po krivici vzeli. Ali se je že zgodilo pred 9 leti, zakaj pa niste tožili, ako je bila krivica. Nekateri pa rečejo, Štih je že pravi, pa odborniki morajo biti drugi, in pomagajo nemškutarjem. Nes pametneži! Bodo li ti volili g. Stiha za župana, ko je njim tru v peti? Napor nasprotne stranke je jasen. Ker je bil g. Štih v deputaciji na Dunaju in se je tam pritožil zoper krivice, katere se Slovincem na Koroškem godijo, hočejo ga nemškutarji z vsemi sredstvi vreči, da bi se potem moglo reči, da nima zaupanje v svoji občini.

Nepredvidni občani grejo svojim nasprotnikom na limanice, a škodujejo sebi in svojim naslednikom. Ako ne bo Štih župan, bo treba neobhodno občinskega tajnika (sekretarja), kateri bo stal najmanj 400 gl. in pri tem Bog vé kako se bo gospodarilo. Kedar bote imeli plačila in škode, ali bo mar Tobeitz za vas plačal, ko še v občini ni, ali bode morda nemški jezik vam pomagal in nemškutarski sosedje? Sodite sami in storite po vaši zdravi pameti; kdor noče videti, naj je slep.

Iz Prevalj na Koroškem, 2. decembra. (Shod slovenskega katoliško-političnega društva in Ciril-Methodove podružnice za Tolsti vrh in okolico.) Na vabilo društva, razglašeno v „Miru“, zbralo se je dné 30. novembra pri Fari poleg Prevalj okolu 150 posestnikov in volilcev ter društvenih udov; mnogo pa jih je moralo oditi, ker je primanjkovalo prostora, kajti bile ste obe prostorni sobi popolnoma natlačeni in tudi na hodniku bilo je mnogo poslušalcev. Shod se je vršil točno po razglašenem sporedu in je zborovanje trajalo od 1/4. ure popoldne do 7. ure zvečer. Najprej je g. predsednik, deželni poslanec in župnik Gregor Einspieler, s presrčnimi besedami pozdravil zborovalce in poročal o svojem delovanju v deželnem zboru. Navzoči so ga ves čas pazno poslušali in njegovemu govoru večkrat glasno pritrdjevali. Prisotni volilci pa so mu soglasno iz-

v severo-slovansko stolico, cilj sanj in želja mojih! Davno nisem več predstavljal angelja, ni parklja, — a jeden se ni odpovedal dostojanstvu svojemu, bil je to naš sv. Miklavž, ostal mu je zvest do poslednjega vzdih!

Skoro bode od te dôbe petnajst let. Bilo je pred Božičem in hotel sem praznike prebiti pri svoji teti. Naznanil sem dan in uro svojega prihoda, nadejaje se, da mi gotovo pride naproti — Polde. Tedaj mi je pa prišel naproti strije sam.

„Kje je pa Polde?“ vprašam strije.

„Ubožec ti pač nikoli več ne pride naproti!“

„Kaj pravite?“ vprašam prestrašen, in še danes se spominjam, kako mi je glas zastajal v grlu.

„Potrpi, da ti povém vse,“ dé na to strije.

„Znano ti je, da je šel vsako leto za Miklavža z angelji in črtovi. Tako tudi letos. Ko obhodijo vso vas, pravi Polde svojim tovarišem: „Fantje, pojdimo v K. k logarjevim!“ — Zena logarjeva je namreč Poldetova sestra, in vedno liva v gozdu, v nepristopni koči, kamor ni varno hoditi, kdor ne pozná vsake steze in grma. Če pa zapade sneg, je velika sreča, kdor pride živ tija. Angelji in črt se res napotijo tija; toda dospévši do gozda in videč velikanse zamete, upró se Poldetu in gredo nazaj. „Ce nočete iti z menoj, grem pa sam!“ Angeljem vzame darove, črtu pa metlo, ter se pogumno napoti dalje. Tovariši zró plašno za njim, konečno

jih pa premore strah ter se vrnejo sami — brez Miklavža. Kaj se je z njim dalje godilo, sam Bog vé. Družega dné našel ga je logar, svak njegov, blizu križa v snegu — z raztrganim plaščem in mitro na glavi — mrtvega! V temi je zgrešil pot, pal med zamete, in namesto sladkih darov sester nim otrokom, prinesel je sam sebi — smrt. Ta vest je nas vse bolešno presenetila, — osobito pa otroke. Pokopali smo ga, kakor je bil oblečen, in še nikoli naše majhno grobišče ni videlo toliko odkritosrčnega sožalja, kakor ob pogrebu našega Miklavža!“

Strije umolkne, in v takem položaju sva oba korakala proti domu.

Od te dôbe se pri nas več ni prikazal sv. Miklavž; po Poldetovi tragični smrti nihče ni hotel prevzeti tega dostojanstva. In kdo bi je bil tudi izvrševal tako izborna? Saj še dandanes pripovedujejo v našem selu otrokom, dasi ga poznali niso, o radodarnem sv. Miklavžu, ki je prominol, izvrševaje svoj poklic. . . .

* * *

Kadarkoli nastane predvečer sv. Nikolaja, — najdražji detinski praznik, — in v temni noči čujem zvončka zvôke, — znane zvôke izza dôbe mladosti moje, — nehoté oči uprém proti durim, kdaj se pojavi v sprevedu angelja in parklja veličajna postava sv. Nikolaja, s Poldetovim obličjem in njega zlatim, dobrim srcem! A. S.

rekli svoje popolno zaupanje, kar si naj naši liberalci in nemškutarji dobro zapomnijo. Časi so minuli, ko so oni ljudstvo begali z vsakovrstnimi lažmi, strašili in s praznimi pregovori; Slovenci so spoznali svoje prave prijatelje in se jih trdno oklepajo. — O društvenem delovanju in o političnem položaju je potem v daljšem govoru poročal g. podpredsednik V. Legat, na kratko razložil vsebino in pomen prestolnega govora, omenjal raznih strank v državnem zboru ter posebno poudarjal, oziraje se na razne okoliščine, važnost občinskih volitev, k čemur je nas Slovence najbolj spodbudil naučni minister baron Gautsch sam s svojim govorom v šolski debati. Treba je, da si na ta način sami pomagamo, ker od sedanjega ministerstva itak veliko pričakovati ne smemo. Poročilo se je s pohvalo vsprejelo. — O razpravi o ljudskih šolah v državnem zboru je potem korenito govoril zopet g. predsednik Gregor Einspieler in se je enoglasno in s posebnim navdušenjem sklenilo, vnovič odposlati pismo zahvalo slovenskim državnim poslancem, posebno gospodom kanoniku Klunu, dr. Ferjančiču in Šukljeju, ki se pri vsaki priliki možate potegniti za koroške Slovence. Pisma zahvala se ima tudi odposlati poslancu Zallingerju, ker se je v delegacijah krepko oglašil za pravice, svobodo in neodvisnost sv. Očeta papeža. — Zelo zanimivo je bilo poročilo g. komendatorja Šerviceljna o koroški deputaciji, ki je bila pri ministrih na Dunaju. Poučni govor pa je moral žalibog izostati, ker je dotični gospod, ki je prevzel ta govor, dan pred zborovanjem zbolel. — Pristopilo je mnogo novih udov in nastopilo je še več govornikov, med katerimi nam je posebno pohvalno omenjati gospoda S. Skubeljna iz Prevalj in g. Dragot. Hribarja iz Celja kot zastopnika glavne družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Konečno je gosp. predsednik s trikratnimi slava-klici na našega presvitlega cesarja zaključil zborovanje.

Shod slavne podružnice sv. Cirila in Metoda za Tolsti vrh in okolico, ki je prva zborovala od 1/2. do 3. ure popoldne v ravno teh prostorih po znanem sporedu, bil je tudi prav dobro obiskan in so navzoči s posebno pažljivostjo poslušali razne govore, petci pa so vmes prepevali lepe domače slovenske pesmi. Po končanih sporedih obeh zborovanj je sledila prosta zabava, pri kateri je bilo prav živahno in veselo; govorile so se iskrene in navdušene napitnice; vmes pa je krasno pel kvartet vrlih gg. pevcev slavnega pevskega društva „Slavec“ iz Ljubljane. — Vse je bilo navdušeno in polno upanja v boljša bodočnost slovenskega naroda. Omeniti je še, da so bili med zborovalci veljavni rodoljudi iz cele Podjunske doline, posebno iz bližnjih občin; pa tudi nekteri gospodje iz sosedne Štajerske so ta shod počastili s svojo prisotnostjo. Zborovanje, pri katerem je bil navzoč tudi v našem kraju obče spoštovani g. c. kr. okrajni komisar J. Kremenšek iz Velikoveca, vršilo se je v najlepšem redu in razšli smo se šele pozno na večer povsem veseli in zadovoljni.

Došla sta tudi naslednja dva brzojavna pozdrava: Iz Ljubljane: Ziveli neustrašeni boritelji za vero in narod! Živeti koroški Slovenci! Bog blagoslovi Vaš trud za pravično stvar!

Uredništvo „Slovenca.“

Iz Celovca. Vrlim zborovalcem kliče: „Ne udajmo se!“ — in gromovit: „Živio!“

Celovška slovenska mladež.

Srčna hvala tedaj odboru katoliško-političnega društva, gospodom pevcem, vsem govornikom in vsem sosedom, ki so nas Prevaljce pri tej priliki s svojim obiskom počastili!

Od Gorenjega jezera v severni Ameriki, 6. novembra. Župnijski naš stolp bil je dolgo časa mutast. To jesen pa se mu je razvezala vez in moč jezika. In sedaj se ponosno oglašča čez mesto in cesto. Pred dobrim mesecem namreč dospeli so sèm v Red Jacket trije zvonovi za farno našo cerkev. Naredili so se ti v mestu St. Louis, države Missouri. Dobro znana livarna Stuckstede jih je napravila iz pristnega Lake Superior-bakra ter drugih potrebnih kovin. Iz svojih mladeniških žrel spuščajo te-le glasove: E C. G. Mali zvon tehtal 252 funtov, srednji 498 funtov in veliki 1004 funtov.

Pet let tovarnar zanje garantuje. Veljali so 375-10 1/2 dolarjev na tukajšnji kolodvor postavljeni. Primeroma nizka cena. Poudarjam: delo hvali mojstra. Tem potom bodi zvonar priporočen i drugim. Fantje naši tukaj imajo posebno veselje, pritrkavati,

ali kakor pravi Dolenec, „klenkati“. Pa tudi znajo. Z mirno vestjo bi jih lahko na Dunaj poslali zvonit v zvonik sv. Štefana.

Ali bi šli Dunajčanje vkup! Še materi nadžupanji bi se dobro zdelo! Lani, ko je bila nova škofijska cerkev v Marquette posvečena, morala sta iti tija pritrkavat dva naših veščakov (Josip Panjan in Sebastijan Vidoš). Istinito! Čast, komur čast.

Lepo ubrano zvonjenje pa tudi mehča srea, blaži duhove in povzdiguje Gospodove praznike. O, kako smo se nekda razveselili bosopeti pastirji na pašnikih, ko je jelo iz visokih lin nedeljsko zvonjenje oznanovat delapust! Da, človeku se nekako zdi, kakor da bi čul na tuji zemlji zopet zvonove iz brezskrbnih otroških let. Zaradi tega so pa tudi rojakom našim vele vseč in prav po volji. Drugemu svetu se pa zdi to pritrkavanje nekaj posebnega, novega; kajti daleč na okrog ne najdeš tukaj cerkve, ne katoliške in ne drugoverske, katera bi se mogla ponašati z dvema zvonovoma, — kaj pa še le s tremi.

A omenjeni rije zvonovi dospeli so na lice mesta „nekrščeni“; treba jih je bilo blagosloviti. Slovesnost ta vršila se je na nedeljo, dne 18. oktobra t. l. Našim prošnjam ustregli so rade volje mil. škof Ignacij Mrak, ki so sedaj začasni upravitelj škofije „Sault Ste. Marie and Marquette“.

Otvorj imeli smo precēj grdo vreme, osobito v soboto na noč. Deževalo je skoro v stročji, in jesenski mraz silil ti je za kožo. Nebo nam tudi v nedeljo ni bilo naklonjeno.

Ali navzlic temu prišlo je društvo sv. Jožefa, katero ima več nego 350 udov, malo da ne v polnem številu v lesketajočih svojih uniformah s ponosnima zastavama (američansko in slovensko) ter z močno godbo na čelu. Ta pot drugih katoliških društev nismo vabili. Prostorna cerkev je bila natlačena domačega in inostranskega ljudstva. Celó dopisnik od „Lake Superior Pioniera“ se je v dotičnem listu malo pritožil, češ, da bi se bil on rad skozi cerkvena vrata prebil, da bi si bil mogel vse natanko ogledati, a se mu ni posrečilo.

Ob polu 11. uri pričela se je pontifikalna sv. maša. Asistirali so č. gg.: Kroguljsky, poljski župnik; Marseau, francoski; Peter O. S. F., angleški, in pa domači duhovni pastir. Po odpetem sv. evangeliju stopi na leco domači duhovnik čast. g. Jožef Zalokar. V govoru bile so te-le poglavitne misli:

„Že smo imeli tekom zadnjih dveh let dve velepomembni slavnosti, namreč: prvo predlanskim na Mihajlovo, — bila je naš nedelja, — ko je bil ob sila krasnem vremenu temeljni kamen te hiše božje blagoslovljen in na svoje mesto vzidan; in drugo lani dne 9. novembra, to je, XXIV. nedeljo po Binkošti, ko je bila farna naša cerkev varstvu sv. Jožefa izročena v vedno proslavo Najvišjega. Obe ti slavnosti so vodili in opravili visokočislani naš mil. vladika g. Janez Vertin.

S kolikim sijajem in kako praznično se je vse to vršilo, Vam je gotovo še vsem v živem spominu. Pred četirimi tedni pa, kakor Vam znano, šli so naš pravi škof na romanje v večno mesto Rim, da se ondi poklonijo Kristusovemu namestniku na zemlji ter poročajo o odnošajih tukajšnjih ob Gorenjem jezeru severne Amerike.

Ravno minolo sredo so bili sprejeti od sv. očeta papeža Leona XIII. v Vatikanu. Pred svojim odhodom poprosili so pa poprejšnjega škofa tukajšnje škofije, naj bi blagovolili oskrbovati vladikovino za časa njihove odsotnosti.

In tega premilostnega škofa imate danes čast in veselje videti in imeti v ozaljani naši cerkvi! Dospeli so sèm ginjenim srcem, da nam bodo sedaj po završeni sv. daritvi blagoslovili ovenčane nove zvonove. Pred dvanajstimi leti odpovedali so se zaradi visoke starosti trudapolni škofovski službi; vendar so se pa še do sedaj mej Indijani trudili in delovali. Predvčeraj, to je, 16. oktobra, so praznovali svoj 81. rojstveni dan. Ob tej priliki čestitalo jim je mnogo duhovnikov, vzlasti starejših.

Današnja nedeljo praznujemo mi tudi god sv. Luke, evangelista. Spisal je on evangelij po njem imenovan in pa apostolsko dejanje. Sprva bil je zdravnik, in zdravil je časnó, telesá; a pozneje postal je zdravnik črede Jezusove, in lečil je duše neumrjoče, zdravil za večno življenje, za nebesa. Neumorno se je trudil za razširjenje prave sv. vere, bil zvest tovariš in spremljevalec sv. apostola Pavla, in star 84 let, preselil se je bogat na dobrih delih v nebeško domovino.

Temu apostolskemu možu podobni v marsičem so tudi danes tukaj mej nami navzoči mil. škof Ignacij Mrak. Rojeni so bili leta 1810 na Gorenjskem v fari Poljane; torej naš domačin in rojak. V mašnika posvetili so jih ljubljanski knezoškof Anton Alojzij Wolf bajé 1836. leta. Službovali so kot duhovni pomočnik v prvotni domovini osem let, namneč v Slavini in v Ribnici. Leta 1845 pa se poslové od lepe in mile zemlje slovenske, posežejo prijateljem in znancem še jedenkrat za slovo v desnico, in hajdi v daljno, nepoznano Ameriko. Po sila hudi in nevarni vožnji po morju dospejo oktobra meseca na novi svet.

Ne morem Vam vsega na kratko le omeniti, kaj so storili dobrega, koliko oteli duš večne pogube, kaj vse prestali, koliko prehodili pragozdov severne Amerike, koliko prebili mraza, lakote, žeje, koliko prečuli hudih in viharjih nočij z divjimi Indijani, deleč siromaštvo in vsakojako bēdo, — tudi jed in posteljo! . . .

(Konec sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. decembra.

(Fem. baron Kuhn) danes praznuje 25letnico, ko je bil imenovan imejteljem domačega pešpolka št. 17. Tem povodom se je v sredo odpeljala v Gradec deputacija, sestojéca iz 9 gg. častnikov, na čelu jej polkovnik g. Ferdinand vitez Gariboldi, da mu čestita v imenu častništva in polka.

(Konservativno obrtno društvo) v Ljubljani je včeraj sklenilo resolucijo, v kateri prosi slovenske državne poslance, naj po svojih močeh vplivajo na to, da znani Pattajev predlog postane kri in meso, to je, da se malim obrtnikom bremena znižajo in v isti meri z ozirom na državne finance velikim obrtnikom povišajo.

(Iz Pliberka) na Koroškem se nam piše: V Libuach pri Pliberku so pri občinski volitvi zmagali naši, akoravno je bil ves Pliberk na nogah in po vsej sili hotel občinsko upravo obdržati še dalje v svojih rokah. A zmagala je zavest, pripomogli pa dobra organizacija in disciplina, da se narodnjaki otresli nemškutarskega jerobstva. Pliberška okolica je sedaj čisto slovenska.

(Borba za slovensko šolo.) Iz Zabnic na Koroškem se nam piše: Med onimi koroškimi občinami, koje se potegujejo za slovensko šolo, je tudi naša žabniška občina. Vrli nas občinski zastop potegnil se je, v zvesti si, da le slovenska šola more zadoščati slovenski deci kot jeden mož za slovensko ljudsko šolo, kajti gotovo je nesmisel, da je na šoli, katero obiskuje 159 slovenskih le 8 nemških otrok, poučni jezik le nemški! Žal, pa, da ne moremo imeti dosti upanja, da bodo vrli naši občinski odborniki prodrli sè slovensko šolo, ker se je po našem g. nadučitelju začela čudna in nečastna agitacija nasproti pouku v materinem jeziku otrok. G. nadučitelj A. St. začel je, kakor se nam poroča, tó reč tako: Ko mu je došel ukaz, naj dobi v žabniški šoli i slovenščina več pravic, mu to ni hotelo, ne vemo iz katerih uzrokov, v glavo. Naročal je otrokom, naj pridejo stariši od vsakega v šolo, da podpišejo ali se mora otrok slovenščine učiti ali ne. In res romali so nevedni ljudje jeden za drugim v šolo, kjer jih je učitelj obdeloval in strašil s tem, da se morajo otroci tako že preveč učiti, da jim je slovenščina nepotrebna, da bodo morali, ako tirjajo slovenščino, svojim otrokom vse druge knjige kupovati, od katerih stane ena nad 80 kr. itd. itd. S takimi čenčami pridobil je nadučitelj nekda že jako mnogo podpisov, naj šola ostane, kakoršna je, t. j. nemškutarska. — Ko je naš velespoštovani in vzorni g. župan Frustuk vse to zvedel, šel je z drugim g. obč. odbornikom sam v šolo, da se je na svoje oči prepričal, kako je s to zadevo. Predno sta imenovana moža vstopila v šolo, slišala sta, da omenjeni učitelj res vse nemški podučuje, — a ko sta vstopila, začel je z otroci kar nakrāt slovenski govoriti, in ko sta vprašala, je-li res, kar se je slišalo, utajil je g. St. vse od kraja!! — Toliko poročam za danes brez vsega daljšega komentara. Učitelja St.—a imeli smo doslej vsi za poštenega moža, in misliti moramo le, da s tem svojim nečastnim postopanjem dela proti svojemu prepričanju, z bog hudega pritiska od zgoraj. Neumevno se nam zdi, da bi omikan človek, sin slovenske matere, tako nečastno, nehvaležno, in samovoljno delal proti svoji materinščini! Zares trikrat tužna nam majka!

R.

(Koroške razmere.) Iz Celovca se nam poroča: Zadnji dogodki v državnem zboru in sijajni

pojavi, da koroški Slovenci še živimo, razjarili so neskončno naše narodne nasprotnike, ki so si že domišljevali, da jim s koroškimi Slovenci ni več računati. Zlasti deputacija, ki je šla sredi novembra meseca na Dunaj, je te ljudi tako hudo spekla, da na vsak način skušajo poslabšati mogočen utis, ki so ga napravili slovenski odposlanci. Začeli so strašno rovatiti zoper gospode, ki so se udeležili te deputacije in da le mogoče, hočejo vsakega onemogočiti v občinah. Tako začel je delati proti županu Štihu v St. Janžu v Rožni dolini zloglasni fužinski vodja Tobeitz iz Bistrice. Minulo soboto imela bi se v imenovani občini vršiti občinska volitev. Da bi propadel g. Štih, porabil je omenjeni Tobeitz vse sile; delavcem je dal dan prost, a navadno plačo, da so le šli voliti; zapretil je vsakemu, kdor bi ne šel voliti, ali volil proti njegovi volji, da takoj zgubi službo, a kdor mu kaj dolžuje, pa ne stori po njegovem ukazu, mora izposojeni denar takoj vrniti! Tako je na res nezaslišan način terorizoval vse svoje podložnike, da bi izpodrinil velezaslužnega g. župana. Volitev se pa omenjenega dne ni mogla vršiti, ker ni bilo volilnega komisarja. — V St. Jakobu v Rožni dolini dela zoper našo stvar, kakor čujemo, neka dobro znana oseba iz Beljaka, ki se menda že več dni mudi v omenjeni občini, da bi jo pridobila nemškutarski stvari. — V Zebnicah dela nadučitelj A. St. zoper slovensko šolo na ne baš časten in učitelja res malo vreden način. — Ker g. Muriju ne morejo do živega v njegovi občini, jeli so ga na vseh straneh trgati v liberalnih glasilih, da bi ga tem potom onemogočili! — Vse to pa gotovo ne pride samo od sebe. Začela se je zoper slovensko narodno stvar, kakor bi bilo dogovorjeno, umetna in organizovana agitacija, ki naj bi najprej one možake, ki so na Dunaju zagovarjali naše pravice, spravila vsakega v svoji občini ob ves vpliv, da bi se moglo potem trobiti v svet: Ljudstvo ne mara „bindišarjev,“ ono je zoper slovenske šole! Poznamo se!

(Zdravstveno stanje v Ljubljani) od 22. do 28. novembra: Novorojenih 15, mrtvorojenih 1; umrlo jih je 23 in sicer 1 vsled legarja, 6 za jetiko, 16 za različnimi boleznimi. — Za infekcijskimi boleznimi jih je mej drugim zbolelo 23 vsled ošpic, za tifuzom 4, mej temi dva tujca.

(V Celju) sta bila od porotnega sodišča obsojena Jože Baumann, posestnik v Poličanah, na globo 150 gld., ker je v „Mbg. Ztg.“ nastolceval A. Grundnerja, posestnika v Poličanah, izdatelj imenovanega lista Leop. Kralik pa na 60 gld.

(V Trstu) je te dni umrl Peter Peršić, umirovljeni finančni uradnik, v 58. letu svoje dobe.

(Iz-pred porotnega sodišča.) Predvčeraj je bil 35letni oženjeni posestnik Alojzij Knafelc iz Jurešice pri Ilir. Bistrice obsojen na štiri leta težke ječe, poostrene s postom vsak mesec in samotnim zaporom v temnici vsako leto dué 11. oktobra, ker je na ta dan vsled nekega prepira s sekiro tako udaril Lorenca Šajna v prsi, da je ta drugi dan umrl, Antona Šajna pa po glavi in ga poškodoval. — Pri prvi včerajšnji obravnavi je bil 32letni Fr. Ahčan iz Lazov obsojen na deset let težke ječe, poostrene vsak mesec s postom, ker je dué 20. oktobra t. l. zažgal poslopje Florijana Novaka v St. Vidu. — Pri drugi obravnavi je bil zatožen 15letni mizarški učenec Jos. Schweizer iz Stanešič pri Medvedah hudodelstva uboja. Porotniki so zanikali vprašanje in zatoženec je bil oproščen.

(Pri občinski volitvi) na Krtini v kamniškem okraju je bil izvoljen županom Janez Majhen iz Brezja, Anton Zarnik s Krtine in Gašper Kovač s Studenca svetovalec.

(Smrt v Dunaju) V torek popoldne potegnili so iz Dunava na Dunaju dva utopljenca, moža in ženo, ki sta bila zvezana z vrstico. Iz pisma, ki so je našli pri ženi, je razvidno, da sta zakonska Janez in Marija Domladiš, doma iz Ilirske Bistrice na Notranjskem, ter prostovoljno skočila v hladne valove. Janez Domladiš se je priselil leta 1880 na Dunaj, kjer je tržil z lesom. Vsled nesrečnih spekulacij izgubil je vse svoje imetje in je končno celó trpel glad, to je oba privedlo k samomoru; Domladiš je bil star 60, soproga njegova 55 let.

(Duhovniške premembe v lavantinski škofiji.) C. g. A. Podhostnik, kaplan v Mozirju, je dobil župnijo sv. Magdalene v Dramljah; čast. gosp. J. Kinsky, kaplan pri sv. Antonu v Slov. Goricah, je premeščen v Makole, č. g. A. Zavadiš pa še ostane pri sv. Martinu poleg Slov. Gradca.

Raznoterosti.

— Tirolski hribolazci na Kavkazu. Dva Tirolca, jeden Bavarce in jeden Solnogradčan so letos šli na Kavkaz in lazili po tamošnjih gorah. Bili so na Elbrusu in Džangi, Gamarakohu, Dongsorumu, Adyr-su-Baršu, na katerih gorah še poprej ni bil nikdo. Ta dni so se vrnili s Kavkaza preko Odeše.

— Največja zbirka pismenih mark je v britanskem muzeju. Zapustil jo je muzeju poslanec Tapling, ki je dvajset let nabiral marke. V tej zbirki je nad 200.000 raznih mark in njih vrednost se ceni na 60.000 funtov šterlingov.

Telegrami.

Dunaj, 3. decembra. Pri obravnavi državne zboru je trgovski minister izjavil, da je telefonska zveza Dunaja s Trstom gotova. Gledé novega poštnega poslopja v Ljubljani se mora počakati izid obravnave mesne občine z vojno upravo. Poročevalec je naznanil za 1892 podržavljenje mnogih pošt-nih uradov, mej temi v Kranju in Novem Mestu.

Dunaj, 4. decembra. Trgovski minister je v državnem zboru odgovoril na interpelacijo Lubichevo, da bode s 1. januarjem 1892 znižana voznina od žita za mline. Vlada je predložila postavni načrt o sodniški pripravljalni službi in sodniški skušnji. Generalni govornik Hoffmann je priporočal zboljšanje plač pošt-nih in brzojavnih uradnikov.

London, 3. decembra. „Daily Chronicle“ poroča iz Tientsina, da vstaja v Mongoliji ni proti vladarski hiši, temveč je le rop. V mestu je mir, v obližju je veliko bro-dovje.

Peking, 4. decembra. Reuterjevo poročilo: Po uradnih poročilih je poveljnik v pokrajini Knihov dné 27. in 28. novembra z veliko močjo napal vstaše ter jih premagal; mrtvih je bilo 600 vstašev in njihov poveljnik.

Tuji.

2. decembra.

Pri **Maliču**: Polacek, trgovec, in Frass, potovalec, z Dunaja. — **Kaiser**, nadporočnik, iz Trsta. — pl. Jillek, uradnik, iz Trbiža. — Blažon s hčerjo iz Begunj. — Rohr, trgovec, z Ogerskega.

Pri **Južnem kolodvoru**: Čadež, gostilničar, iz Srednj. Vasi. — Arko iz Ljubljane. — Koprivec iz Trsta. — Haupt in Erth iz Škofje Loke. — Hobetschek, potovalec, z Dunaja.

Pri **avstrijskem caru**: Steffan, potovalec, iz Gradca. — Vrnik, posestnik, iz Radovljice. — Tinkel, potovalec, iz Gmundna.

Pri **bavarskem dvoru**: Žlwny iz Ljubljane. — pl. Garzaroli, posestnik, s soprogo, iz Postojne.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		opazovanja	termometra v umu	toplometa po Celziju		
7. u. jut.		737 3	22	sl. zapad	jasno	
8. u. pop.		739 3	7-0	sl. jzap.	del.jasno	0 00
9. u. zveč.		742 9	4-4	"	oblačno	

Srednja temperatura 45°, za 28° nad normalom.

Sv. Nikolaja in Božično darilo.

Sv. Alojzij Gonzaga

ali (1482) 30-2

devetdnevna, oziroma šestne-deljna pobožnost v spomin blažene smrti sv. Alojzija.

Spisal Jan. Smrekar,

katehet ljudskih šol v Ljubljani.

Dobiva se v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani.

Cognac

naravnost s Francoskega pripeljan, najboljše, stare vrste, v steklenicah à 8 gld. in v malih steklenicah à 1 gld. 75 kr.

Piccolijeva lekarna

„Pri angelju“

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (1312) 1

Sv. Nikolaja in Božična darila.

Ovratnike (kravate)

po 15 kr. in višje.

zavratnike, zapestnice (manšete), spodnje hlače in vsakovrstne jopice ima

(1475) 2-1

M. PODKRAJŠEK, Špitalske ulice.

VALVASOR

die Ehre des Herzogthums Krain

novega natisa

je še v več izvodih v zalogi, katerega je dobiti po znižani ceni 15 gld. namesto 40 gld. po vseh knjigarnah kakor tudi pri založniku

J. Krajcu

(1486) 3-1

v Novem Mestu.

Dunajska borza.

Dné 4. decembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	91 gld. 80 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	91 " 55 "
Zlata renta 4%, davka prosta	108 " 40 "
Papirna renta 5%, davka prosta	101 " 95 "
Akeije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1004 " — "
Kred tne akeije, 160 gld.	276 " 75 "
London, 10 funtov strl.	117 " 85 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 35 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 60 "
Nemških mark 100	57 " 92 1/4 "

Dné 3. decembra.

Ogerska zlata renta 4%	103 gld. 90 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 95 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	134 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	145 " 50 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	179 " — "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 25 "
Zastavna pisma " " " 4 1/2 %	100 " — "
Kreditne srečke, 100 gld.	186 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	61 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 50 kr
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	16 " 70 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	19 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	59 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	— " — "
Akeije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	148 " 75 "
Akeije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2762	50 " — "
Akeije južne železnice, 200 gld. sr.	80 " 50 "
Papirni rubelj	1 " 13 1/2 "
Laških lir 100	45 " 50 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnic priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2 % zastavna pisma peštanske ogerske komercionalne banke.

4 1/2 % komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10 % premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

Državna dobrodelna loterija.

Žrebanje dné 29. decembra!

Glavni dobitok 100.000 gld. v gotovini.

Jedna srečka 2 gld.

5 srečk le gld. 8-50, 10 srečk le gld. 16-50.